

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2022-11-10

Ärendenummer
NV-07478-22

Baharan Kazemi
Tel: 010-698 18 05
baharan.kazemi
@naturvardsverket.se

Beslut om licensjakt på järv i Jämtlands län

Beslut

Naturvårdsverket beslutar om licensjakt på tjugo (20) järvar inom delar av Jämtlands län enligt nedanstående villkor. Licensjakten får ske under tiden den 28 november till och med den 31 december 2022.

Naturvårdsverket beslutar att detta beslut ska gälla utan hinder av att det överklagas.

Villkor

Jakttid

Jakten får bedrivas från och med den 28 november 2022 till och med den 31 december 2022.

Jakt på järv får bedrivas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Jaktområde och respektive tilldelning

Jakten får endast bedrivas inom nedan angivna områden i Jämtlands län. Kartor över dessa områden redovisas i bilaga 2. Totalt tjugo (20) järvar får fällas, oavsett kön och ålder, i enlighet med angiven uppdelning per område (tabell 1).

Tabell 1. Fördelning av total tilldelning per jaktområde.

Område	Antal individer
1 – Joevnevaerie samebys åretruntmarker	3
2 – Delar av Jijnjevaerie samebys vinterbetesmarker	3
3 – Delar av Joevnevaerie och Jijnjevaerie samebys vinterbetesmarker	4
4 – Ruvhten sijte samebys åretruntmarker	3
5 – Mittådalen samebys åretruntmarker	3
6 – Tåssåsen samebys åretruntmarker	4

Registrering av jägare

Person med jakträtt i område som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter järv i det jaktområde där vederbörande har jakträtt, under förutsättning att jakträtten omfattar jakt efter järv.

Alla som jagar järv med stöd av detta licensjaktbeslut ska vara anmälda som järvjägare i jaktkortsregistret.

Det finns tre olika sätt att registrera sig i Jägarregistret:

Logga in i Jägarregistret

Ring Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 17 00

Ring talsvar: 0771-18 34 11 och följ instruktionen

Du får ingen bekräftelse på din registrering, oavsett vilken metod du använder för att registrera dig. Du kan kontrollera din registrering genom att logga in i Jägarregistret.

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/jakt-och-vilt/jakt-pa-rovdjur/>

Hundanvändning

Jakten får bedrivas med hjälp av hund. Högst två (2) hundar som ställer eller förföljer en och samma järv får användas samtidigt. Hundar får inte bytas under jakt på ett och samma djur under en och samma dag.

Motordrivna fordon

Om sådan körning är tillåten enligt bestämmelserna om terrängkörning får motordrivna fordon användas vid licensjakten för att på befintligt vägnät samt på befintliga, väl snötäckta skoterleder söka efter järvspår för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Väg eller skoterled måste kunna återfinnas på Lantmäteriets karta i skala 1:50 000 eller på Lantmäteriets karta i skala 1:100 000 i de områden där karta i skala 1:50 000 saknas. Eventuell dispens för terrängkörning söks i förekommande fall hos länsstyrelsen.

Det är inte tillåtet att från motordrivet fordon skjuta, förfölja eller genskjuta djuret. Motordrivet fordon får inte heller användas för att förhindra att djuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar.

Jägarens ansvar

Varje person som deltar i jakt på järv är skyldig att känna till detta beslut i dess helhet.

1. Den som jagar ska informera sig minst en gång i timmen om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakten bedrivs. *
2. Den som har påskjutit ett djur ska ansvara för att skottplatsundersökning genomförs för att ta reda på om djuret är skadat eller inte. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras.
3. Eftersök ska, om inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att djuret är oskadat, genomföras fram till dess att:
 - a) djuret påträffats dött,
 - b) djuret påträffats skadat och avlivats, eller
 - c) djuret inte kan anträffas
4. Den som har påskjutit ett djur ska på begäran visa skottplatsen för länsstyrelsen.
5. Den som har påskjutit ett djur ska redovisa till länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

* Information om kvarvarande tilldelning fås via telefonnummer 010-225 30 40 som är Länsstyrelsen i Jämtlands läns telefonsvarare för rovdjursjakt.

När en järv har påskjutits och djuret inte blivit kvar på platsen, får endast jakt som syftar till att fälla det påskjutna djuret bedrivas inom det aktuella jaktområdet. Licensjakten på andra djur får återupptas i sådant jaktområde först efter medgivande från länsstyrelsen.

Anmälan om fälld eller påskjuten järv

Med påskjutning avses att skott har avlossats mot djuret med avsikt att fälla denna och det inte kan uteslutas att djuret är träffat.

Skytten ska snarast och senast inom en timme från det att en järv fällts eller påskjutits anmäla detta till Länsstyrelsen i Jämtlands läns rovdjurtelefon med telefonnummer 010-225 30 40 och anmälan ska innehålla följande information:

1. Namn, adress och telefonnummer till skytten;
2. Namn, adress och telefonnummer till jaktledare om sådan har utsetts;
3. När järven fällts eller påskjutits (datum och klockslag);

4. Var järven fällts (jaktområde enligt detta beslut samt koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000);
5. Djurets kön och ålder, om det är möjligt att fastställa;
6. Vilket jaktsätt som användes.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen i Jämtlands län om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsperson kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

Avräkning och avlysning

Länsstyrelsen i Jämtlands län avlyser jakten då det totala antalet tilldelade djur fällts eller påskjutits inom de områden som omfattas av detta beslut, eller när jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen på telefonnummer 010-225 30 40.

1. Påskjutet djur ska avräknas det tillåtna antal djur som får fällas, såvida inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att det är uteslutet att djuret skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats.
2. Fällt eller påskjutet djur som ska avräknas enligt punkt 1 ska avräknas licenstilldelningen i det jaktområde där det först påsköts.
3. Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att länsstyrelsen har avlyst jakten eller efter den tidigare tidpunkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade djur har fällts.
4. Fälls djur med stöd av andra beslut eller bestämmelser eller dödas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten i det aktuella länet ska dessa djur inte avräknas från licenstilldelningen

Fälls en järv utan stöd av detta beslut gäller bestämmelser för fredat vilt.

Kontroll

Besiktning

1. Länsstyrelsen ska ges möjlighet att besiktiga fällda djur
2. Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts kunna visa alla delar av djuret för länsstyrelsen
3. Skytten ska på begäran visa skottplats och fallplats för länsstyrelsen.

Vid besiktning av det fällda djuret ska skytten tillsammans med länsstyrelsen märka djuret och dokumentera besiktningen på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

Blanketter för dokumentering och redovisning kan laddas ner från:

<https://www.sva.se/vilda-djur/rovdjur/blanketter-for-registrering-och-besiktning-av-doda-rovdjur/>

Hantering och provtagning av fälld djur

Flådd kropp, inklusive kraniet, sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) genom besiktningspersonens försorg. Kroppen ska om möjligt inte frysas och inre organ får inte tas ur. Del av skinn som är eller kan misstänkas vara angripet av skabb ska också insändas. Delarna skickas i två försändelser där hudprovet skickas separat och övriga delar skickas tillsammans. I varje försändelse bifogas en kopia av ifylld blankett J1. *Registrering, besiktning, provtagning och märkning av fälld järv* som tillhandahålls av SVA, och sänds omgående till SVA. För transport av fällda järvar kontaktas SVA för utskick av transportkartonger och förpackningsmaterial som är godkända av Postnord. Utskick kan göras i förväg så att materialet finns tillgängligt för besiktningspersonalen.

Blanketter kan laddas ner från:

<https://www.sva.se/vilda-djur/rovdjur/blanketter-for-registrering-och-besiktning-av-doda-rovdjur/>

Önskar jakträttshavaren att få tillbaka kraniet från SVA ska det särskilt anges i blanketten. Om det fällda djuret misstänks vara angripet av sjukdom eller om jakträttsinnehavaren inte vill behålla skinnet så ska besiktningspersonen sända hela djuret till SVA.

Insända djur ger myndigheter och forskare underlag för analyser av stammens status och utveckling. Information om de fällda djuren rapporteras efter avslutad jakt till berörda myndigheter samt direkt till skytten.

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 10 december 2013 om En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191). Där slår regeringen fast att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken är att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, samtidigt som tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn tas (prop. 2012/13:191).

Naturvårdsverket fastställde den 7 maj 2020 miniminivåer för järv¹. Beslutet gäller till den 7 maj 2025, eller tills annat beslutas. De samlade miniminivåerna för järvstammen i Sverige är 96 föryngringar. Fördelningen är 89 föryngringar i norra rovdjursförvaltningsområdet samt 7 föryngringar i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Referensvärdet för järv är 600 individer. För järv anges det årliga uppskattade individantalet som ett medelvärde av de senaste tre årens uppskattade antal.

¹ [*Fastställande av miniminivåer för järv gällande rovdjursförvaltningsområden och län.*](#)

² [*Miniminivåer för rovdjursarter regionalt, NV-01525-18.*](#)

Beståndsutveckling

Årets inventeringsresultat visar att järvstammen ligger över det nationella referensvärdet på 600 individer och anses ha gynnsam bevarandestatus. Stammens storlek och utbredning har sett stabil ut under de senaste fem åren. Den potentiella årliga tillväxten för järv har under de senaste tio åren beräknats till mellan 2 och 5% för Sverige som helhet. Det finns dock regionala variationer, och för Jämtland beräknades den potentiella tillväxten för 2021 till 7,7%.

Inventeringsrapporten³ visar att det under 2022 registrerades 164 föryngringar i Skandinavien (figur 2), vilket är fyra föryngringar fler än fjolårets 160 föryngringar. Av dessa återfanns 119 föryngringar i Sverige, vilket motsvarar en ökning med 19 föryngringar (19%) jämfört med 2021, medan det har registrerats 15 färre föryngringar (-25%) i Norge jämfört med 2021.

Genom en populationsmodell som baserar sig på ett genomsnittligt antal föryngringar de senaste tre åren, omräknas antalet föryngringar till individer. Modellen tar hänsyn till att både årets och föregående års reproduktionsframgång påverkar den totala populationsstorleken. Baserat på de antal föryngringar som hittats 2020–2022 beräknas den skandinaviska populationen 2022 till 1019 vuxna järvar som är ett år eller äldre (95 % CI = 861–1282), vilket är ungefär detsamma som fjolårets populationsuppskattning för Skandinavien som helhet. Av de 1019 järvarna återfinns uppskattningsvis 351 individer (95 % CI = 283–456) i den norska delen av järvpopulationen och 668 individer (95 % CI = 540–869) i den svenska delen av populationen. Uppskattningen för den norska delen av populationen är 9 % lägre än uppskattningen 2021, men innanför osäkerhetsintervallet från ifjol (386 individer, 95% CI= 324–493). Uppskattningen för den svenska delen av populationen är 5 % högre jämfört med uppskattningen 2021, men också här inom osäkerhetsintervallet från förra året (637 individer; 95% CI= 518–826).

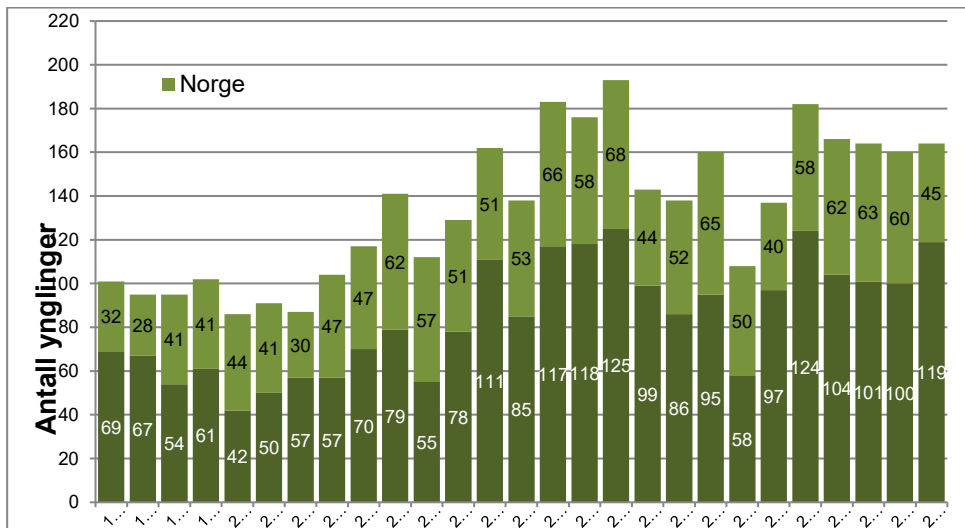
Fördelningen mellan län är uppskattningsvis 169 (95 % CI = 92–264) i Norrbottens län, 134 (95 % CI = 101–189) i Västerbottens län, och 272 (95 % CI = 186–395) i Jämtlands län. Den största delen av populationen har registrerats i Jämtlands län (40%).

Det är i Jämtlands län beslutat om ett förvaltningsmål på 34 föryngringar och ett förvaltningsintervall på 30 – 38 föryngringar, i förhållande till länets miniminivå om 29 föryngringar. Länet ligger över sin miniminivå samt förvaltningsmål med marginal, i likhet med förra året (tabell 3).

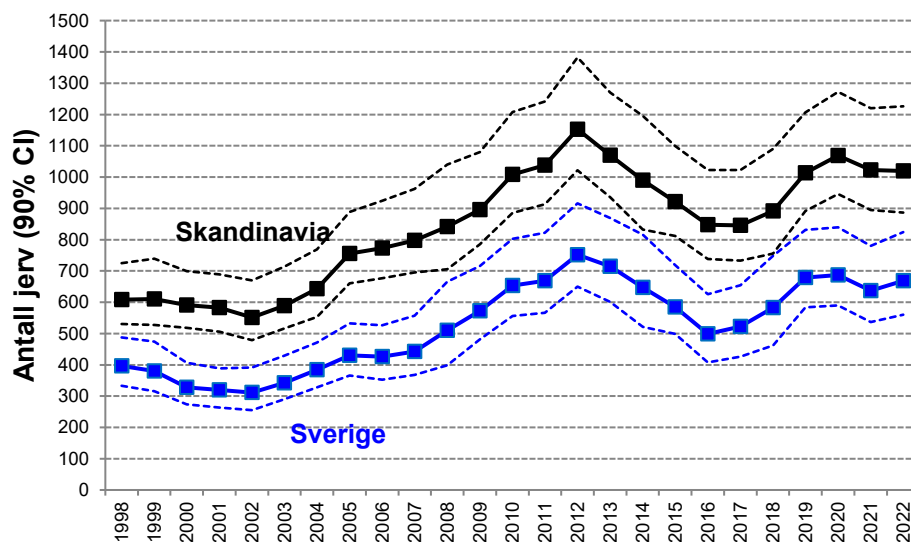
³ *Inventering av järv 2022.*

Tabell 3. Fastställda miniminivåer för järv i antal föryngringar jämfört med årets inventeringsresultat för norra rovdjursförvaltningsområdet (NRFO). () = totalt i Sverige.

NRFO	Miniminivåer	Inventering 2022	Inventering 2021
Totalt	89	113 (119)	87 (100)
Norrbotten	36	36	14
Västerbotten	21	24	19
Västernorrland	3	5	3
Jämtland	29	48	51

Figur 2. Antal årliga föryngringar av järv i Norge och Sverige under perioden 1996–2022.

Figur 3. Utveckling av beståndsuppskattningen för det skandinaviska och svenska järvbeståndet under perioden 1998-2022.

Samråd med Länsstyrelsen i Jämtlands län

Naturvårdsverket har haft samråd med Länsstyrelsen i Jämtlands län i beredandet av detta beslut. Länsstyrelsen har inkommit med underlag om de områden som omfattas av beslutet (bilaga 2 och 3). Enligt länsstyrelsen är det områden där det finns särskilt behov av att reglera järvantalet, då det finns en hög risk att järvförekomsten leder till skador eller försvårar för rennäringen, särskilt under våren. Då är det renarnas kalvningstid samt järvarnas ynglingstid. Den höga förekomsten av järv i området försvårar enligt länsstyrelsen arbetet med att hålla en ordnad renskötsel för de berörda samebyarna. De återkommande jakt och jaktförsöken av järv leder enligt länsstyrelsen till skingrade renhjordar, försämrade betesro för renarna och ett omfattande merarbete för rensköterna med att samla in och bevaka renarna. Länsstyrelsen har dokumenterat störningar och skador i området under flera års tid. Enligt länsstyrelsen är motordrivna fordon ett nödvändigt jaktmedel för att licensjakten ska kunna ge utdelning i dessa områden under den utsatta jakttiden. Förhållandena för jakten under december månad är enligt länsstyrelsen svåra med avseende på korta vinterdagar och stora områden att röra sig i. Det kan leda till att inga djur kan hinna spåras upp för att fällas. Detta framkom även under uppföljningen som genomfördes efter den licensjakt som Naturvårdsverket beslutade om den 15 november 2019 (Dnr NV-04662-19), då inga järvar fälldes.

Konsultation med Sametinget

Syftet med lagen om konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket (prop. 2021/22:19)⁴ är att säkerställa samernas rätt till delaktighet i beslutsprocesser på alla nivåer i samhället och att stärka samernas inflytande i frågor som särskilt berör dem.

Naturvårdsverket har varit i kontakt med Sametinget för att ge möjlighet att delta i beslutsprocessen i enlighet med lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket. Sametinget har fått information om inriktningen och det huvudsakliga innehållet i beslutet och har uttryckt sitt samtycke till detta.

Motivering av beslutet

Aktuella bestämmelser

Av 31 § jaktlagen följer att jakt inte får ske från motordrivna forskaffningsmedel. Sådana forskaffningsmedel eller andra motordrivna anordningar får inte heller användas för att söka efter, spåra, förfölja eller genskjuta vilt, för att hindra vilt att undkomma eller för att avleda viltets uppmärksamhet från den som jagar.

⁴ En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket. Regeringens proposition 2021/22:19.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) ske genom kungörelsedelgivning.

Av 23 c § jaktförordningen (1987:905) framgår att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § samma förordning följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett sådant beslut om jakt får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Av 24 d § samma förordning följer att Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta hur man ska förfara med dödade djur.

I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen och, när det gäller skydds jakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

36 § Den som har påträffat ett dött djur av sådan art som avses i 33 § första stycket eller har omhändertagit eller vid annat än tillåten jakt har dödat ett sådant djur ska, utom i fall som avses i 28 d §, snarast möjligt anmäla händelsen till Polismyndigheten, oberoende av vem djuret tillfaller.

Med stöd av 59 § jaktförordningen får Naturvårdsverket besluta att ett beslut gäller utan hinder av att det överklagas.

Övriga regelverk som påverkar skyddet av järv

Järv är till skillnad från björn, varg och lo inte strikt skyddad enligt artikel 12 i Art- och habitatdirektivet⁵. Den omfattas dock liksom dessa rovdjur av Bernkonventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö⁶ och hanteras därför på samma sätt som övriga nämnda rovdjur i svensk rätt. Detta skydd innebär ett förbud mot att avsiktligt fanga, döda eller störa arten. Undantagen från detta skydd kan i svensk rätt göras bland annat med stöd av bestämmelserna om licensjakt i jaktförordningen (1987:905).

⁵ Art- och habitatdirektivet. Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

⁶ Konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö.

Naturvårdsverkets bedömning

Syftet med licensjakten

I 23 c § jaktförordningen föreskrivs inte uttryckligen att det måste anges något särskilt syfte för att besluta om licensjakt. Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörande rörande licensjakt på varg uttalat att även om ett uttryckligt syfte rörande licensjakt saknas i jaktförordningen, måste ett syfte anges för licensjakten för att frågan om det finns någon annan lämplig lösning ska kunna prövas (HFD 2016 ref 89). Samma resonemang gäller de andra rovdjuren.

Licensjakt bedöms av Naturvårdsverket som en kontrollerbar och långsiktigt förebyggande del av en aktiv rovdjursförvaltning om den sker i begränsad omfattning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och rovdjur. När inventeringar visar att stammen ligger över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för negativa socioekonomiska konsekvenser. Naturvårdsverket anser att licensjakt kan tillämpas för att minska järvstammens täthet inom utvalda områden och därigenom bidra till att uppnå det politiska målet om toleransnivån. Detta skiljer sig från skyddsjakt som istället tillämpas för att i akuta situationer förhindra allvarlig skada på renar. Skyddsjakt riktas vanligtvis mot en skadegörande individ som riskerar att orsaka, eller förvärra, allvarlig skada under rådande förhållanden.

Det framgår av underlaget från länsstyrelsen att de problem som järv orsakar för renskötseln i de aktuella områdena är påtagliga. Licensjakt på järv med syfte att minska risken för negativa socioekonomiska konsekvenser för att underlätta tamdjurshållning är därför enligt Naturvårdsverkets mening befogad. Licensjakten kan bidra till att uppfylla både riksdagens övergripande och långsiktiga mål för rovdjurspolitiken samt den uppställda toleransnivån för rennäringen.

Annan lämplig lösning

Licensjakt kan vara en lämplig åtgärd för att minska koncentrationen av järv inom ett område och därigenom minska skadorna på renskötseln i förhållande till toleransnivån för att underlätta tamdjurshållning⁷. Andra sätt att minska skadorna på rennäringen i förhållande till toleransnivån i de berörda samebyarna skulle kunna vara flytt eller inhägnande av renar samt ökad bevakning av renhjordarna.

1. Låta renarna kalva och beta någon annanstans

Under våren i kalvningstid, då den allvarliga skadan i samebyns åretruntmarker förväntas äga rum, är renarna känsliga för störning och det vore direkt olämpligt

⁷ [Prop. 2012/13:191](#).

att flytta dem vid denna tid. Vajorna kalvar i regel på samma ställe och vid ungefär samma tidpunkt år efter år. Det beror på att kalvningsområdena är särskilt lämpade för kalvning vad gäller tillgång på bete och skydd mot väder. Även om renarna skulle gå att flytta förekommer såväl järv som andra rovdjur i hela fjällområdet, varför det inte skulle vara en alternativ lösning utan bara förflytta problemet från ett område till ett annat.

2. Hägna in och utfodra renarna, låta renarna kalva i hägn

En vintergrupp inom Tåssåsens sameby tvingades, till följd av de återkommande angreppen från järv, att utfodra renarna i hägn under delar av den gångna vintern/våren. Utfodring i hägn är en effektiv lösning vad gäller möjligheten till att bevaka en renjord. En sådan lösning är dock endast att anse som tillfällig då renar som hålls i hägn över längre tid löper hög risk att drabbas parasiter och andra sjukdomar som snabbt kan spridas bland djur som hålls på en begränsad yta. Att låta renarna kalva i hägn medför allvarliga risker och är att anse som olämpligt. Vidare finns det inte någon praktisk möjlighet att hägna in så stora områden som kalvningsområden rör sig om.

3. Ökad bevakning av renjorden och skrämning av järv

Då detta beslut syftar till att minska predationen inom specifika områden, och inte från specifika individer, bedöms skrämning ha begränsad, om ens någon, effekt till kostnaden av en stor arbetsinsats. Om förhållandena är fördelaktiga för järven, som t.ex. i kalvningsland och vintertid vid vissa snöförhållanden, kan den döda många renar på kort tid. Åretruntmarkerna och kalvningslanden är dessutom otillgängliga områden som är nästintill omöjliga att färdas i under försommarens kalvningsperiod på grund av snösmältning och höga vattenflöden.

4. Skydds jakt

Skydds jakt på järv avser typiskt sett ett mindre antal individer i syfte att förhindra allvarlig skada i enskilda fall. Det är inte ett långsiktigt förebyggande verktyg som kan minska järvstammens täthet inom ett område. Det är därför inte en annan lämplig lösning.

Gynnsam bevarandestatus och lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning

Referensvärdet för järv i Sverige är 600 individer vilket motsvaras av 96 föryngringar. Inventeringsresultatet för 2022 var 119 föryngringar, vilket uppskattas motsvara 668 (95 % CI = 540–869) vuxna individer. Av dessa registrerades 113 föryngringar i det norra rovdjursförvaltningsområdet, som har en fastställd miniminivå på 89 årliga föryngringar. Årets resultat visar att järvstammen ligger över det nationella referensvärdet på 600 individer och den potentiella årliga tillväxten för järv har under de senaste tio åren beräknats vara mellan 2 och 5% för Sverige.

Det är viktigt att beakta det nationella referensvärdet för att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus inte ska försvåras vid beslut om jakt. Jaktuttaget måste

även vara lämpligt i förhållande stammens storlek och sammansättning. Naturvårdsverket har utgått ifrån den beskattningsmodell för järv som Sveriges lantbruksuniversitet har tagit fram på uppdrag från Naturvårdsverket och Miljødirektoratet i Norge (ej publicerad än). Beskattningsmodellen beskriver effekten på populationens storlek året därpå givet ett visst jaktuttag och tillväxten i stammen.

Utifrån det senaste inventeringsresultatet och med hänsyn till det regionala förvaltningsmålet, samt marginal för skydds jakt (tabell 2), anser Naturvårdsverket att det totala uttaget för licensjakt på järv 2022 ska vara 20 järvar fördelat på sex områden (tabell 1). Uttaget innebär en liten risk att hamna under referensvärdet för gynnsam bevarandestatus (8 %). Med reservation för ytterligare 10 djur i skydds jakt som då skulle innebära 30 djur totalt och en risk på 9%. Enligt beskattningsmodellens prognoser ska ett uttag av den här omfattningen leda till att järvstammen uppgår till 118-120 föryngringar 2023 (inkl eventuellt tillkommande skydds jakter). Ett uttag på 20 djur motsvarar 3% av årets uppskattade individantal. Det är enligt Naturvårdsverket lämpligt med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning.

Tabell 2. Antal järvar fällda på skydds jakt under perioden 2018 – 2022 (okt).

År	Totalt	Jämtlands län
2022	5	5
2021	13	5
2020	21	11
2019	15	5
2018	3	1

Naturvårdsverket anser att järven har gynnsam bevarandestatus i Sverige och att utvecklingen för stammen varit stabil de senaste fem åren. Årets inventeringsresultat är det tredje högsta sedan inventeringarna startade år 2003. Den begränsade tilldelning som detta beslut omfattar anses inte försvåra eller riskera upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för järv i Sverige.

Selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden

Järvens huvudsakliga utbredningsområde återfinns inom renskötselområdet och ren är järvens huvudsakliga bytedjur. Risken för skador ökar i områden där det finns tät förekomst av järv samtidigt som det bedrivs rennäring i samma områden. Av populationsuppskattningen för järv framgår att 272 av de sammanlagt 668 vuxna järvar som finns i den svenska delen av populationen återfinns i Jämtlands län. Naturvårdsverket har inhämtat förslag på områden från länsstyrelsen i Jämtlands län då det ansågs vara mest lämpligt med avseende på länsstyrelsens expertis på regional nivå. Länsstyrelsens redogörelse för skälen som ligger till grund för utpekandet av de områden som omfattas av detta beslut ligger som bilaga till beslutet (bilaga 3). Att jakt förläggs till det län och den del

av länet där järvstammen är tätast ligger i linje med såväl propositionen En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) som Naturvårdsverkets förvaltningsplan. En licensjakt som tillåts inom ett begränsat område med hög koncentration av järv och problem med skador på rennäringen bedöms vara en selektiv jakt.

Naturvårdsverket har vidare beslutat om ett antal villkor för licensjakten. Jakten är begränsad till ett antal jaktområden. Alla som jagar järv ska vidare vara anmälda till jaktkortsregistret. Jakten inkluderar stränga krav på skyndsam rapportering av fällda eller påskjutna djur. Vidare krävs kontinuerlig kontroll av om tilldelning återstår i det aktuella jaktområdet. Syftet är att minimera risken för överskjutning. Besiktningen av varje skott respektive fällplats säkerställer att djuren fällts i enlighet med regelverket. Besiktning av fällt djur samt att den flådda djurkroppen lämnas till SVA möjliggör en noggrann kontroll av de fällda djurens DNA, kön, ålder och hälsostatus. Mot bakgrund av detta anser Naturvårdsverket att licensjakten uppfyller kraven på selektivitet och strängt kontrollerande förhållanden.

Jaktområden och Natura 2000

Jaktområdena omfattar helt eller delvis Natura 2000-områden där järv är en av arterna som utgjort grund för utpekandet (Henvålen-Aloppan, Marntallsåsen, Arådalen, Bastudalen, Järvdalen, Vålådalen, Svenskådalen, Grubbdalen, Rogen och Hamrafjället). Jakt i eller i anslutning till ett Natura 2000-område efter en art som är grund för utpekandet av området kan innebära en sådan påverkan på miljön i området som kräver tillstånd.

Bedömningen av behovet av att begränsa jakt i och i anslutning till Natura 2000-områden bör i första hand ske i samband med bevarandeplanarbetet och arbetet med nödvändiga bevarandeåtgärder. Bevarandeplanens utformning påverkar i sin tur bedömningen av behovet av Natura 2000-tillstånd.

Av bevarandeplanerna för dessa Natura 2000-områden framgår sammanfattningsvis att jakt får genomföras i områdena förutsatt att det sker med stöd av jaktlagstiftningen, i vissa fall med tillägget ”så länge de naturvärden som legat till grund för utpekandet av Natura 2000-området inte riskerar att skadas”.

Naturvårdsverkets bedömning är att det inte finns några hinder mot att besluta om licensjakt i dessa Natura 2000-områden, särskilt med beaktande av de krav på jakten som följer av jaktlagstiftningen. Jakten bedöms inte försvåra upprätthållande av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Detta tillsammans med bevarandeplanernas utformning innebär att tillståndsprövning och Natura 2000-tillstånd inte behövs för den aktuella jakten, så som den är utformad, i de angivna jaktområdena.

Jakttid

Under den senare tiden på året är dagarna kortare och jakten ska bedrivas i stora jaktområden. Utvärderingen efter licensjaktbeslutet 2019, då inga djur fälldes, visade på att det var för svårt att genomföra jakten då solen går ner tidigare ju senare på året det är. Att sätta en så tidig jaktstart som möjligt anses därför vara en förutsättning för att jakten ska kunna lyckas.

Inventeringen visar i vilka områden det finns tätast bestånd av järv. Inventeringsperioden för järv avslutas den 31 juli och därefter sker kvalitetssäkring av insamlade inventeringsunderlag av Viltskadecenter. Det slutgiltiga resultatet fastställs den 1 november av Naturvårdsverket. Beskattningsmodellen, som beräknar jaktuttag i förhållande till risknivå för populationen, baseras på det aktuella inventeringsresultatet. Detta tillsammans med det samråd som Naturvårdsverket haft med länsstyrelsen om jaktområden och licensjaktens omfattning har medfört att jaktbeslutet fattas först i november. Naturvårdsverket bedömer att en så tidig jaktstart som möjligt i detta fall är nödvändigt för att jakten ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Därför är det endast ca två veckor mellan beslut och jaktstart. En senareläggning av jakttiden kan i detta fall försvåra jakten i för stor omfattning och kan resultera i att inga djur kan fällas.

Motordrivna fordon

Med hänsyn till tiden på året och de korta dagarna och vad som framkommit om praktiska svårigheter vid utvärderingen av beslutet om licensjakt på järv 2019 är det nödvändigt att det finns möjlighet att med hjälp av motordrivna fordon söka efter järvspår för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Denna möjlighet är dock begränsad genom att beslutet inte tillåter att motordrivet fordon används för att förfölja eller genskjuta djuret, hindra djuret från att undkomma, eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar. Det är inte heller tillåtet att skjuta från motordrivet fordon.

Detta bidrar till att syftet med licensjakten kan uppnås utan att jakten riskerar att orsaka onödigt lidande för viltet.

Sammantagen bedömning

För att minska koncentrationen av järv i de områden där stammen är som tätast och därigenom minska skadorna på renskötseln i förhållande till toleransnivån, bedömer Naturvårdsverket att det inte finns någon annan lämplig lösning än licensjakt. Den svenska järvstammen har haft gynnsam bevarandestatus senaste fem åren. En selektiv och strängt kontrollerad jakt av aktuell omfattning äventyrar inte upprätthållandet av denna. Beskattningen är begränsad och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek.

Naturvårdsverket beslutar därför om licensjakt efter järv i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Beslutets verkställande och kungörelse

Beslutet förenas med ett verkställighetsförordnande då det är av stor vikt att jakten kan påbörjas under november månad. Jakten kan då minska risken för de skador som täta förekomster av järv orsakar på renskötelsen, samt att licensjakten kan bedrivas innan järvens ynglingsperiod. Samtidigt är det viktigt att myndighetsbeslut ska kunna överklagas och överprövas. Därför bör det finnas tillräcklig tid mellan beslut och verkställandet av beslutet för att det ska vara möjligt att överklaga.

Beslutet ska delges med kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Virkesvägen 2 i Stockholm eller Forskarens väg 5 i Östersund, och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Hur beslutet kan överklagas, se bilaga 1.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Björn Risinger efter föredragning av avdelningschef Claes Svedlindh.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit biträdande enhetschef Hanna Ek, vilthandläggare Baharan Kazemi, vilthandläggare Robert Ekblom, samt viltjurist Emil Ekström.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter

Björn Risinger

Claes Svedlindh

Bilagor

1. Hur beslutet överklagas
2. Jaktområden

Kopia till:

Joevnevaerie sameby
Jijnjevaerie sameby
Ruvhten sijte sameby
Mittådalen sameby
Tåssåsen sameby
Sametinget
Svenska Samernas Riksförbund
SVA
Naturhistoriska riksmuseet
Polismyndigheten
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Organisationerna i Nationella rovdjursrådet

Bilaga 1

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas Förvaltningsrätten i Luleå.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Luleå.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer, vilket beslut som Ni överklagar till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.